

Sarpsborg sjakkklubb

holdt generalforsamling 13. sept. Fremmøtet var godt. Beretning og regskap ble godkjent. Klubbens økonomi må fremdeles betegnes som god, til tross for at driftsomkostningene i det forløpne år viste et underskudd på ca. 700 kroner.

Klubben kan i år vise fremragende resultater spillemessig sett, i det den ble kretsmeister både i kl. A og B. I kl. C plaserte klubben seg som nr. 3.

I årets kretsmesterskap i lynsjakk ble Odd Lande kretsmeister i kl. B. Sigv. Carlsen ble nr. 3. I kl. A ble P. H. Eliassen nr. 5.

En triangelmatch med Rolvsøy og Lisleby ble vunnet av Sarpsborg. Flere av klubbens medlemmer er også blitt premiært i turneringer arrangert av Norges Postsjakkforbund.

Odd Narvesen ble gjenvalgt som formann. Det øvrige styret ble: Per Tonstad, John Dahlgren, Kåre Ringsrud og Arnfinn Helgeland.

Turneringskomite: O. Narvesen, P. Tonstad, og O. Bjørnlund.

Repr. til årets kretsting i Sarpsborg: P. Tonstad, H. Bråthen og A. Helgeland.

Etter møtet arrangertes den tradisjonelle lynturnering. I kl. A seiret Bernt Pettersen etter en hard kamp

med Wilbert Martinsen. Kl. B ble vunnet av O. Bjørnlund og i kl. C seiret Bjørn Minge. **Sekr.**

Ottestad sjakkklubb

har holdt årsmøte under ledelse av formannen Birger Gubberud. Han mindtes Ole Kristiansen som så plutselig ble revet bort.

Sesongen som gikk har spillemessig sett vært særlig god. I kretsmesterskapet ble klubben nr. 2 i kl. A og kretsmeister i kl. B. I det individuelle kretsmesterskap plaserte Henrik Furulund seg som nr. 2 og Ragnvald Fjeld nr. 4.

Klubbmesterskapet ble spilt i en klasse av samtlige spillere denne gangen, og premielisten ser slik ut: 1 Henrik Furulund, 2 Knut Furulund, 3 Ragnvald Fjeld og 4 Rolf Pettersen.

H. Furulund fikk 1. aksje i en oppsatt vandrepokal.

Premien for høyeste poengskorer for klubben i kretskampene tilfalt denne gang Fredrik Solli.

Klubbmester i lynsjakk ble Knut Furulund.

Følgende styre ble valgt: Henrik Furulund (formann) Erling Halvorsen, Rolf Pettersen, Knut Furulund og Trygve Stafsberg.

Refr.

Norges sjakkforbund, Oslo. — Postgirokonto nr. 124 74.

Formann: B. Eckblad, Josefinegt. 21, Oslo.

Kasserer: Kr. Skaug, Realbanken, Oslo.

Sekretær: G. Vinje, Freidigveien 16, Nordstrandshøgda.

Centraltrykkeriet — Drammen

Hr. Johan Jørgensen
14/1 Espe i Hardanger

Norsk Sjakkblad

Nr. 9

November 1951

23. årgang

Deltakerne i Marienbad.

Fra venstre: Cvetkov, Sajtar, Fred, Lokvane, Barcza, Heidenfeld, Benckø, Pytlakowski, Pedersen, Pachman, Foltys, Szabo, Sköld, Stoltz og Barda. Det mangler to deltakere: Basyouni og Balanel.

NORSK SJAKKBLAD,
 utgitt av Norges sjakkforbund
Abonnementspris: Kr. 5,00
 pr. år.
Annonsepris: 35 øre pr. mm.
Postgirokonto: 461 11
Ansvarlig redaktør:
 Olav Avitsland,
Postadresse: Drammen. —
 Tlf. 2257.

Nordisk turnering 1953.

Etter regelen skulle Nordisk turnering vært holdt i Norge i 1952, men Dansk Skak Union har bedt om å få den i 1953 på grunn av 50 års jubileum, og dette har de andre forbundene gått med på. I år er det 50 år siden den første nordiske sjakkforbunds turnering ble spilt i Gøteborg med 11 deltakere i to klasser. Kong Oskar II ga en hederspris, den første i en lang serie av kongepokaler. Vinneren i klasse I ble dansken J. Møller. Det nordiske sjakkforbundet ble stiftet i København 1899, og det er som regel siden blitt spilt turneringer hvert annet år...

Nye klubber i forbundet

Følgende 6 klubber som står i Nord-Norges sjakkforbund er opp-tatt som medlem av forbundet.

Tromsø, Harstad, Narvik, Bodø, Melbu og Stokmarknes...

Radiopartiet Böök - Enevoldsen.

Det svenske sjakkforbund har dømt dette parti til remis. Hvit har

en liten fordel i sin friere stilling og b-linjen, mens svart til gjengjeld har løperparet og hvits a-bonde er svak. Se stillingen i nr. 4-5.

Regler for landslagsklassen

Siden vi skal utarbeide nye regler for landslagsklassen, så vil det være interessant å se på de nye regler som Dansk Skak Union har vedtatt på styremøte i september. De tidligere regler som Danmark hadde, var nedrykking for de som oppnådde dårligste plassering, samt de som ikke deltok. Disse regler virket ikke tilfredsstillende. En ville komme bort fra den tvungne møteplikten og samtidig åpne muligheter for at de spillere som rykker ut, ikke er avskåret fra å bli deltakere i den kommende landholsklassen.

De nye regler lyder (forkortet):

«Landsholdsklassen omfatter 12 spillere og turneringen begynner hvert år palmesøndag. Det spilles alle mot alle. Selvskevne til å spille i landsholdsklassen er bare de landholdspillere som i den siste avholdte enkeltmannsturnering oppnådde premie, samt de to spillere som rykker opp fra mesterklassen. Innen 1. februar må de spillere som har rett til å spille i landsholdsklassen, melde fra om de vil delta.

Ved innbydelse av kvalifiserte spillere supleres landsholdsklassen opp til fullt deltagerantal.

Innen 1. januar innberetter hovedkretsene til unionen hvilke spillere innenfor de enkelte hovedkretser disse mener å kunne anbefale til

PARTIER

Redaktør: Olaf Barða, Boks 42 21, Oslo

Originalpartier med eller uten anmerkninger, mottas med taknemlighet. Særlig interesse har partier fra de siste aktuelle turneringer.

Partier fra landskampen

Sverige — Norge 1951.

Nr. 63. Sisilliansk.

O. Kinnmark	Carl Haave
Sverige	Norge

1. e4, c5. 2. Sc3, Sc6. 3. Se2, Sf6. 4. d4, cxd4. 5. Sxd4, d6. 6. Le2, g6. 7. Le3, Lg7. 8. f3, 0—0. 9. 0—0, Sxd4? 10. Lxd4, Ld7. 11. De1, Lc6. 12. Df2, Da5. 13. a3, Se8. 14. b4, Dd8. 15. b5, Ld7. 16. a4, Tc8. 17. Lxg7, Sxg7. 18. Sd5, e6. 19. Sb4, Da5. 20. Tfb1, Tc3. 21. Dd4, Tfc8? 22. Dxd6, Le8. 23. Kh1, f6. 24. Ld3, Lf7. 25. De7, Sh5. 26. Dxb7, Sf4. 27. Sc6, Dc7. 28. Dxc8†, Dxc8. 29. Se7†, Kf8. 30. Sxc8, Txc8. 31. a5, oppgitt.

Anm. av Carl Haave: Hvits 8. trekk f3 er ikke godt. Svart utlikner lett med 9. -, d5. 10. Sxc6, bxc6. 11. e5, Se8. 12. f4, f6. Derimot er det fristende trekk 9. -, Db6 utilstrekkelig (svart truer Sxe4). 10. Dd3!

deltagelse i den kommende landholdsklassen.

Blant de således anbefalte spillere foretar et utvalg som er nedsatt av styret, den endelige utvelgelse.

Betingelsene for å kunne bli anbefalt er at vedkommende spiller har rett til å spille i mesterklassen.»

(10. Sf5 er dårlig p.g.a. Dxb2), Dxb2. 11. Sxc6! bxc6. 12. Tad1, Da3. 13. Sxd5 med fordel for hvit. Svarts 9. trekk Sxd4 gir dårlig spill. Svarts 21. trekk Tfc8 var en bevisst bløffmanøvre. Riktig var Db6 med D-bytte. Men svart regnet med at stillingen etter D-bytte i lengden kunne være vanskelig å holde.

Nr. 64. Reti-system.

Carl Haave	O. Kinnmark
Norge	Sverige

1. Sf3, Sf6. 2. b3, c5. 3. Lb2, Sc3. 4. c4, d6. 5. g3, Lf5. 6. Lg2, Dd7. 7. h3, e5. 8. Sc3, h6. 9. d3, g5. 10. g4, Lg6. 11. Sd2, h5. 12. gxh5, Txh5. 13. Sd5, Sxd5. 14. cxd5, Se7. 15. e4, Th4. 16. f3, Lh5. 17. Sf1, Sg6. 18. Lc1, Sf4. 19. Dc2, Db5. 20. Lxf4, Txf4. 21. Sd2, a5. 22. 0—0, Dd7. 23. Sc4, Dc7. 24. Se3, b5. 25. a4, b4. 26. Dc4, Kd8. 27. Db5, Tb8. 28. Da6, Db6. 29. Dxb6, Txb6. 30. Sc4, Ta6. 31. Kf2, Lh6. 32. Ke2, f6. 33. Se3, Lf7. 34. Th1, Lf8. 35. Th2, f5. 36. Tahl, fxe4. 37. dxe4, Le7.

38. Sf5? (istedet for 38. Sf5? ville Kf2 fulgt av Kg3 gi minst remis. C. H.) Txf5! 39. exf5, Lxd5. 40. Tb1, Lf7. 41. Thh1, d5. 42. Thd1, Td6. 43. Tbc1, c4. 44. bxc4, dxc4. 45. Lf1, Td4. 46. Ke1, c3. 47. Txd4, exd4. 48. Ld3, b3. 49. Ke2, b2. 50. Tg1, Lb3. Oppgitt.

Nr. 65. Kongeindisk i forhånd.

E. Rojahn
Norge

B. Ekenberg
Sverige

1. Sf3, d5. 2. c4, e6. 3. g3, Sf6. 4. Lg2, c5. 5. 0—0, d4. 6. b4, cxb4. 7. Lb2. 8. d3, Sc6. 9. Sbd2, 0—0. 10. Sb3, Dd6. 11. Sxc5, Dxc5. 12. a3, Td8. 13. axb4, Dxb4. 14. Dc2, Dd6. 15. La3, Dc7. 16. Tfb1, e5. 17. Ta2! Tb8. 18. Lc1, h6. 19. Da4, a6. 20. Ld2, Sd7. 21. Se1, Sc5. 22. Da3, b6. 23. Tab2! Te8. 24. e3, dxe3. 25. fxe3, e4. 26. d4, Sd7. 27. Sc2, Sa7. 28. Lf1, a5. 29. c5! bxc5. 30. Txb8, Sxb8. 31. Lxa5, Dd6. 32. dxc5, De5. 33. Lc3, Dc7. 34. Db2! Sb6. 35. Lxg7, Te6. 36. Ld4, Se5. 37. Db8, Dxb8. 38. Txb8, Kh7. 39. Ta8, Sec6. 40. Lh3, Te8. 41. Lf5†, Kg8. 42. Kf2, Kf8. 43. Lxc8, Txc8. 44. Txc8, Sxc8. 45. g4, S8e7. 46. Sa3, Sd5. 47. Sc4, Ke7. 48. Sd6, Sxd4. 49. exd4, Sf6. 50. h3, Ke6. 51. Ke3, oppgitt. Et godt gjennomført parti av Rojahn.

Anm.: 5. 0—0: Gode muligheter for initiativ gir 5. d4, og hvis dxc eller cxd så 6. 0—0, Sc6. 7. Da4! truede dxc fulgt av Dxc4 (7 -, cxd. 8. Sc5!)

6. b4: Fristende, men utilstrekkelig sier teorien om denne idè. Men det er et ekte Rojahntrekk, og det er utrolig hvor mye suppe han kan koke på en slik spiker, når han er i godt slag.

7 -, Lc5: Fornuftigere 7 -, Sc6. Nå starter hvit jakten på Lc5, og etter avbytte av den, blir svart terrorisert på de svarte feltene resten av partiet.

16. Tfb1: Hvit besetter de åpne linjer, og arbeider etter hvert med hell på å provosere svakheter i den svar-

te bondestillingen. Tross bonde under en yndlingsstilling for en spiller av Rojahns type.

29. c5!: Nå begynner hvit å høste fruktene av sin provoseringstaktikk på D-fløyen. Linjene åpnes med eksplisiv kraft.

35. Lxg7: Bonden er vunnet tilbake med rente, merbonden!

Nr. 66. Sisilliansk.

Bengt Ekenberg
Sverige

Ernst Rojahn
Norge

1. e4, c5. 2. Sf3, Sc6. 3. d4, cxd4. 4. Sxd4, d6. 5. c4 Sf6, 6. Sc3, g6. 7. f3? Db6! 8. Sc2, Lg7. 9. Tb1? Sg4! 10. Dd2, Lh6? Riktig var Lxc3 etterfulgt av Df2†! med fordel for svart. 11. De2, Lxc1. 12. Txc1, Sf6.

Ikke Dxb2? på grunn av Dd2! med trussel på Sg4 og Tb1! 13. b3, 0—0. 14. De3, Da5? 15. Le2, Le6. 16. 0—0, Dc5. 17. Sd5, Lxd5. 18. cxd5, Se5. 19. Dxc5, dxc5. 20. f4, Sed7. 21. Lf3, e5. 22. dxe6, e.p., fxe6. 23. Se3, Tab8. 24. Tfd1, Tf7. 25. e5, Se8. 26. Lg4, Sf8. 27. g3, Tc7. 28. Sc4, Kf7. 29. Sd6†, Ke7. 30. Sb5, Td7. 31. Txc5 og svart ga opp i 56 trekk.

Anm. av Ernst Rojahn.

Nr. 67. Dronningbondespill.

Arne Krogdahl
Norge

Henrik Carlsson
Sverige

1. d4, d5. 2. Sf3, Sf6. 3. Lf4, e6. 4. e3, c5. 5. c3, Sbd7. 6. Sbd2, Le7. 7. Se5, 0—0. 8. Ld3, a6. 9. g4, Sxe5. 10. dxe5, Sd7. 11. g5, Te8. 12. h4, b5. 13. Dg4, Sf8. 14. h5, g6. 15. Sf3, Lb7. 16. 0—0—0, d4. 17. hxg6, fxc6. 18. exd4, cxd4. 19. Th3, Lxf3. 20. Dxf3, Lxg5.

21. Le4, Tc8. 22. Kb1, Lxf4. 23. Dxf4, De7. 24. Txd4, Ted8. 25. Thd3, Txd4. 26. Txd4, Td8. 27. Td6, Txd6. 28. exd6,, Df7, og remis i det 33. trekk.

Nr. 68. Fransk.

Henrik Carlsson
Sverige

Arne Krogdahl
Norge

1. d4, e6. 2. e4, d5. 3. Sd2, dxe4. 4. Sxe4, Sd7. 5. Sf3, Sgf6. 6. Lg5, Le7. 7. Sxf6†, Lxf6, 8. Dd2, Lxg5. 9. Sxg5, h6. 10. Sf3, De7. 11. 0—0—0, Sf6. 12. Se5, Ld7. 13. g4, Se4. 14. De3, Sd6. 15. Lg2, c6. 16. f4, g6. 17. c4, Kf8. 18. h4, h5. 19. c5, Se8. 20. Le4, Sf6. 21. gxh5, Sxe4. 22. Dxe4, Txh5. 23. Tdg1, Le8. 24. Tg5, Df6. 25. Txh5, gxh5. 26. Sf3, Td8. 27. Tg1, Td5. 28. Tg5, Dh8. 29. Txd5, cxd5. 30. De5, Dh7. Remis.

Nr. 69. Dronningambit.

Allan Bergqvist
Sverige

Peter Monsen jr.
Norge

1. d4, d5. 2. Sf3, Sf6. 3. c4, c6. 4. e3, e6. 5. Sc3, Sbd7. 6. Ld3, dxc4. 7. Lxc4, Lb4. 8. 0—0, 0—0. 9. a3, Lxc3. 10. bxc3, Dc7. 11. De2, c5. 12. e4, cxd4. 13. e5, Sd5. 14. cxd4, S7b6. 15. Ld3, f5. 16. Ld2, De7. 17. a4, a5. 18. Tfc1, Ld7. 19. Lb5, Tfc8. 20. Txc8, Sxc8. 21. Se1, b6. 22. Tc1, Sa7. 23. Lxd7, Dxd7. 24. Dd1, Tc8. 25. Db3, Txc1. 26. Lxc1, b5. 27. Sd3, bxa4. 28. Db8†, Sc8. 29. Sc5, Dc7. 30. Db5, Kf7. 31. Dxa4, Sa7. 32. Ld2, Sc6. 33. f4, h6. 34. h3, Sb6. 35. Lxa5, Sxa4. 36. Lxc7, Sc3. 37. Kf2, Sxd4, og remis ved det 40. trekk.

Nr. 70. Engelsk.

P. Monsen jr.
Norge

Allan Bergqvist
Sverige

1. c4, e5. 2. Sc3, Sf6. 3. g3, d5. 4.

cxd5, Sxd5. 5. Lg2, Le6. 6. Sf3, Sc6. 7. d3, Le7. 8. 0—0, Sb6. 9. Le3, f5. 10. Sa4, Sxa4. 11. Dxa4, 0—0. 12. Tfc1, Lf6. 13. Tcd1, Sd4. 14. Sxd4, exd4. 15. Lf4, g5. 16. Ld2, c6. 17. f4, g4. 18. e4, dxe3. 19. Lxe3, Lxb2. 20. Tab1, b5. 21. Db4, Lf6. 22. Lxc6, Lxa2. 23. Lxa8, Dxa8. 24. Tf1, Lxb1. 25. Dxb1, a6. 26. Db3†, Kg7. 27. De6, Dc8. 28. Db6, Dd7. 29. Tc1, Dxd3. 30. De6, Tf7. 31. Tc8, Dd7. 32. Dxa6, Dd1†. 33. oppgitt.

Nr. 71. Dronningambit.

B. Sundberg
Sverige

Erik Madsen
Norge

1. d4, d5. 2. Sf3, Sf6. 3. c4, c6. 4. e3, e6. 5. Ld3, Sbd7. 6. 0—0, Le7. 7. b3, 0—0. 8. Sc3, Da5. 9. Dc2, h6.

Den opprinnelige plan 9 -, La3 hvorpå kunne følge 10. Ld2, Dd8 er sannsynligvis bedre.

10 a3, Te8.

Svart må holde seg passiv og tårntrekket spilles for om mulig å gjennomføre e5.

11. Lb2, Ld6. 12. e4, dxe4. 13. Sxe4, Sxe4. 14. Lxe4, Dh5.

En farlig sjangse, da D lett kommer i faresonen. Svart håper fremdeles å få leilighet til å spille e5.

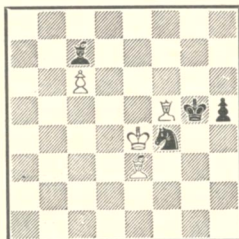
15. Tfel,

Hindrer aksjonen på e-linjen, hvoretter hvit står best.

15. —, Sf8 Med den påfølgende avbytning for øye.

16. Tad1, Ld7. 17. Se5, f6. 18. Lf3, Df5. 19. Dxf5, exf5. 20. Sxd7, Sxd7. 21. Lh5, Txe1†. 22. Txe1, Sf8. 23. c5, Lc7. 24. Te7, Tc8. 25. Lf7†, Kh8. 26. g3, b6. 27. b4, a5. 28. Lc3, axb4. 29. axb4, bxc5. 30. bxc5, Lb8. 31. La5, Kh7. 32. Tb7, f4. 33. Kg2, fxc3. 34. hxg3, f5. 35. f4, h5. Et bondeoffer som hvit

merkverdig nok avslår. 36. Kf3, Kh6. 37. d5, cxd5. 38. c6, Ld6. 39. Lxd5, g5. 40. Lc3, gxf4. 41. gxf4, Lc7. 42. Lb4, Sg6. 43. Le6, Tb8. 44. Txb8, Lxb8. 45. Lxf5, Sxf4. 46. Ld2, Kg5. 47. Ke4, Lc7. 48. Le3.

48. —, Kh4?

Etter hvits svake behandling av sluttspillet kunne svart her med h4! sikret seg remis. Pattkombinasjonen er forfeilet, da den gir hvit tid til å opponere på e5 med sin svarte løper.

49. Ld4! Sh3. 50. Lf6†, Sg5. 51. Kd5 oppgitt, da svart mister begge sine offiserer.

Anm. av Erik Madsen.

Nr. 72. Philidor.

Erik Madsen Bertil Sundberg
Norge Sverige

1. e4, d6. 2. d4, Sf6. 3. Sc3, g6. 4. Sf3, Lg7. 5. Ld3, Sbd7. 6. 0—0, e5. 7. dxe5, dxe5. 8. De2, c6. 9. Lg5, Dc7. 10. Tad1, Sc5. 11. De3, Se6. 12. Lh4, 0—0. 13. h3, Sh5. 14. Lc4? Sd4! 15. Lb3, Kh8? 16. Se2, Sxe2. 17. Dxe2, Sf4. 18. Dd2, Le6. 19. Lxe6, Sxe6. 20. Dd6, Dxd6. 21. Txd6, Sc5. 22. Te1, f6. 23. b4, Sa6. 24. a3, Tf7. 25. Ted1, Kg8. 26. Kf1, Sc7. 27. Ke2, Te8. 28. c4., Se6. 29. Lg3, Lf8. 30. Td7?? Sd4†. 31. oppgitt.

Anm.: 11. De3: Le3 hadde vært bedre. 15. Kh8: Best a5! 27. Ke2: Her er Sg1 etterfulgt av Se2 bedre.

Anm. av Erik Madsen.

Nr. 73. Fransk.

L. Endresen Gunnar Skarp
Norge Sverige

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Lb4. 4. e5, c5. 5. a3, Lxc3†. 6. bxc3, Dc7. 7. Sf3, Sc6. 8. Ld3, c4. 9. Le2, f6. 10. Lf4, Df7. 11. Tb1, fxe5. 12. Lxe5, Sf6. 13. Dd2, Se4. 14. De3, 0—0. 15. 0—0, Sxe5. 16. Sxe5, Df4. 17. Tbd1, Dxe3. 18. fxe3, Sxc3. 19. Txf8†, Kxf8. 20. Tf1†, Kg8. 21. Lg4, Se4. 22. Tf7, Sd6. 23. Tc7, a5. 24. Sd7, Lxd7. 25. Txd7, Sf5. 26. Lxf5, exf5. 27. Txd5, f4. 28. e4, b5? 29. Txb5, Td8. 30. c3, Te8. 31. e5, Kf7. 32. Kf2, Ke6. 33. Kf3, Kf5. 34. Tb7, g5. 35. Tf7†, Kg6. 36. Tf6†, Kg7. 37. Ke4, Tb8. 38. d5, Tb3. 39. Kd4, Txa3. 40. Kxc4, Ta2. 41. d6, Txg2. 42. d7, Td2. 43. Td6, oppgitt.

Anm.: Svarts plan Df6-f4xe3 for å vinne Bc3 synes å være forfeilet. Hvit får den viktige f-linjen og 7. raden, og dessuten står Se5 meget sterkt. Svarts 28. trekk b5 må være en grov feil, som letter hvits oppgave.

Fra norgesmesterskapet 1951.

Nr. 74. Dronninggambit.

Spillt i kl. 2, gruppe C.

Ivar Berget O. Hellum

1. d4, d5. 2. c4, Sf6. 3. Sc3, e6. 4. Lg5, Le7. 5. Lxf6, Lxf6. 6. e3, dxc4. 7. Lxc4, c6. 8. Sf3, Sd7. 9. Dc2, b5. 10. Ld3, Da5. 11. 0—0, La6? 12. a3, Db6. 13. Tac1, Lb7. 14. Se4, Le7. 15. Tfd1, h6. 16. Sfd2, Tc8. 17. b4, a6. 18. Sb3, La8. 19. Sbc5, Sxc5. 20. dxc5, Dc7. 21. Sd6†, Lxd6. 22. cxd6, Dd7. 23. a4, 0-0. 24. f4, Tfd8. 25. Dc5! f5. 26. Le2, Df7?

Råd og vink

! Åpningsvarianter i lærebøkene slutter ofte med denne setning:

«Hvit har bedre stilling».

For en nybegynner melder da dette spørsmålet seg: Hvorledes må en spille videre for å utnytte den fordel hvit har? Betingelsen for å kunne finne den rette fortsettelsen er at en vet hva stillingen (posisjonen) egentlig inneholder, hva hvits fordel består i.

Men for å finne det må en oppløse stillingen i sine enkelte faktorer med hensyn til kraften, rommet og tiden. Stillingen må analyseres.

Den materielle fordel finner en

27. axb5, axb5. 28. Lxb5, Dd7. 29. Le2, Tb8. 30. Lc4, g6. 31. De5, Kf7. 32. b5! Tbc8. 33. b6, Tb8. 34. Dc5, Db7. 35. Tb1, Dd7. 36. Ta1, Lb7. 37. Ta1, Te8. 38. La6, Kg8. 39. Tda1, Ted8. 40. Lxb7, Txb7. 41. Txb7, Dxb7. 42. Ta7, Db8. 43. De5, oppgitt.

Anm.: 2. —, Sf6: Best det vanlige e6 eller c6. 3 Sc3: På 2 -, Sf6 er hovedvariantene 3. cxd5, Sxd5. 4. Sf3! Lf5. 5. Db3! Sc6. 6. Sbd2! Sb6. 7. e4, Lg6. 8. d5, Sb8. 9. a4, a5. 10. Se5, S8 d7. 11. Lb5, Dc8. 12. Sdc4, og hvit står overlegent (Takacs-Havasi, Budapest 1926)

17. —, a6: Sterkere a5.

28. —, Dd7: På 28. —, cxb5 avgjør 29. Dxc8, Txc8. 30. Txc8, Kh7. 31. d7, 32. —, Tbc8: På 32. —, cxb5 vinner 33. Lb3 med den kraftige trussel Tc7.

ved å telle de utslåtte brikker (kraften). Den som behersker de fleste felter med offiserer og bønder, har en fordel (rommet). Dessuten må en finne ut hvem som har vunnet tempi. En teller hvor mange trekk begge parter egentlig behøver for å oppnå denne stilling. (tiden), men så har en igjen den indre analyse. En sammenligner den gjensidige totalvirkning av både tids-, roms-, og materielle fordeler.

Det hjelper lite om en har vunnet f.eks. materiell, hvis motstanderen klarer å sette en matt. Eller en har vunnet tempi ved å få plasert bønder langt fremme. Men er bøndene blitt svake på grunn av fremrykningen, har motparten bare fordel av tidstapet. Denne analyse ved å veie de forskjellige forhold mot hver andre hører til det vanskeligste i sjakk og kan bare helt ut mestres av spillere med anlegg for sjakk. Men om en ikke har noe spesielt anlegg, kan en likevel ved ytre analyse samt oppøve posisjonsfølelsen så godt at en kan planlegge den videre fortsettelse, istedet for bare å flytte brikker som det blir, hvis en ikke kan foreta en analyse av stillingen.

Det å spille sjakk er ikke bare å prøve å finne ett eller flere gode trekk som nybegynnere ofte tror. På grunnlag av stillingsanalysen legger en spilleplanen, og spillet blir da basert på en hel serie av trekk for å få planen gjennomført. Når

50 år.

Sverre Madsen, Fredrikstad, fyllte 50 år den 29. oktober.

Krogdahl spiller simultan.

Arne Krogdahl har i høst gjennomført en meget vellykket simultantturnering i Oslo og omegns sjakkrets. Han har i 14 klubber spilt 207 kamper med det fine resultat: 191 vinst, 8 remis og 8 tap.

en har lagt en bestemt og fornuftig plan er det som regel ikke vanskelig å finne brukbare og gode trekk som fører partiet videre etter den strategiske plan en har lagt. Ved å foreta stillingsanalyser, samt å legge en bestemt plan, vil en således få mere glede av spillet.

♙ Surt og Søtt ♚

Ord er ord. Mann er mann.

I Marienbad tapte svensken Stoltz et halvt poeng på en meget original måte, forteller han til Tidsskrift för schack. Etter 23. trekk i partiet mot Pytlakowski tilbød han remis, og polakken mottok tilbudet. Etterpå foreslo Stoltz at de skulle gjøre noen trekk til for publikums skyld. Stoltz gjorde da et mindre bra trekk og tapte en bonde. Pytlakowski spilte nå skarpt på vinst og sa til svensken: «De forstår, nå kan jeg jo ikke ta remis, det skulle se ille ut.»

Stoltz kom i tidsnød og ble snart satt matt. Således erobret han poteten i dette partiet.

Vestøl i Danmark.

Lemvig sjakkklubb feiret i september sitt 50 års jubileum med en liten nordisk turnering med 8 deltakere, 6 dansker, 1 nordmann og 1 svenske.

Palle Nielsen (landslagsspiller) seiret med 5,5. Bertil Gedda, Gøteborg, 5. Evald Lauridsen (landslagsspiller), Eigil Pedersen (årets Danmarksmester) og Åge Vestøl, Oslo, 4,5.

Malmgren verdensmester i postsjakk

Svensken Malmgren har nå tatt ledelsen med ½ p. Han står til vinst mot Napolitano, som er nr. 2. I de tre andre partiene som han har igjen, står han til vinst i to og remis i et.

PROBLEMISTEN

8. årgang.

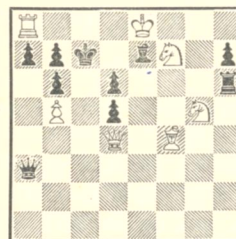
Originalbidrag og løsninger sendes redaktør: Bj. Blikeng, Frei-veien III, Kristiansund N.

Turneringer 1951: 2 trekkere: dommer Bj. Blikeng.
3 trekkere: dommer André Fossum.

— Originaloppgaver —

Nr. 650.

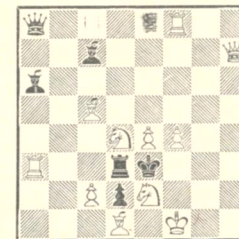
Egil Renjo, Oslo.
(Debut)

Matt i 2 trekk.

Nr. 651.

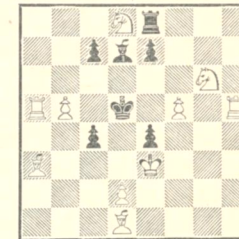
David Hjelle, Volda.

Matt i 2 trekk.

Nr. 652.

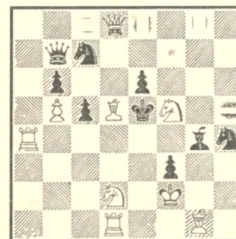
Olaf Mathiassen, Løten

Matt i 2 trekk.

Nr. 653.

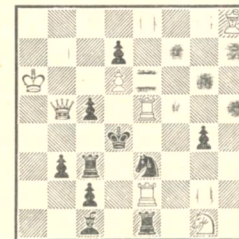
P. Overkamp, Nederl.

Matt i 2 trekk.

Nr. 654.

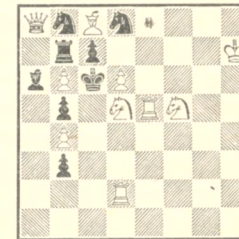
M. Wrobel, Polen.

Matt i 2 trekk.

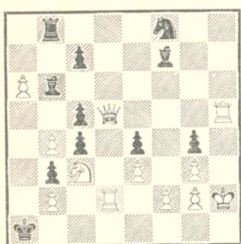
Nr. 655.

F. Fleck, Ungarn.

Matt i 2 trekk.

Nr. 656.
L. Mangalis, Australia

Matt i 3 trekk.

Oppgave nr. 618 av Erling Myhre.

Om Erling Myhres bortdømte oppgave fra «Olympisk turnering» 1948-50 skriver vår kjente 3 trekkforfatter Alf O. Evang følgende:

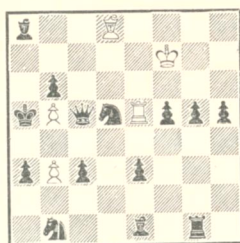
Oppgave nr. 618 - Myhre synes jeg at løserne bør bli gjort litt mere kjent med, for den er ikke så lett å komme til bunns i for uinnvidde. Den er etter min mening noe av det beste som er konstruert på tre-trekkområdet: romersk henledning i to analoge varianter.

Det som de fleste her ikke er oppmerksom på er at tilstedeværelsen av forsøksspill er noe av det aller viktigste ved oppgaven. Løsningstrekket må da i forhold til hovedvariantene være strengt nøytralt slik at det i virkeligheten blir svart som skaper variantene. I denne oppgaven gjør det svarte tårn en kjempinnsats idet det parerer trusler på hele 6 forskjellige felter: a5-a6-c5-d2-d4- og f2. Forsøksspillet 1. D e3? strander på Ta6! 1. Kf6? strander på Tf2†.

«A. M.» skriver at det var synd det ikke var mere, men det er mere innhold i en slik oppgave enn det som ligger like i dagen, mere enn i

Nr. 657.

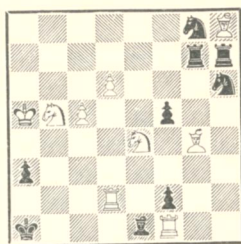
VI. Pachman, Tsjekkoslovakia.

Matt i 3 trekk.

Nr. 658.

R. Fuchs, Østerrike.

Matt i 3 trekk.

de fleste av de oppgaver som vandt utmerkelse i den turnering hvor den deltok. Den burde etter min mening hatt 2. premie.

Alf. O. Evang.

Korrekturer.

Alf O. Evang har korrigert sin ukorrekte nr. 625 slik:

Hvit: **Ka8. Lc8 og f8. Sb3 og f6. Bd7 og f5.** - 7br. Sort: **Kd8. Dc4. Tb1 og d5. Lc5 og d3. Sa3 og b5. Ba7, c3, c6, c7, d6, e5 og h7.** - 15 br. Samme løsning.

Sven Lima har korrigert sin ukorrekte nr. 624 slik:

Hvit: **Kh1. Dc7. Th8. Lh4, h7. Be5 og h5.** - 7 br. Sort: **Kg7. Lf8. Sc8. Bd6, e6, e7.** - 6 br. Matt i 3 trekk.

F. W. Nanning ønsker å få tilføyd en **sort bonde** på **a5** i sin **nr. 631**, i hefte 6-7, 1951.

Dr. E. Palkoskas nr. 626 viser seg å være publisert i «Problemisten» som nr. 324 i 1948, og går derfor ut av turneringen. Forfatteren har korrigert oppgaven slik:

Hvit: **Ka2. Dd2. Tc5 Lh3. Sd8 og e6.** - 6 br. Sort: **Kh5. Ta8. La1 og e2. Se5 og g8. Ba7, c4, f6, g7, h4 og h7.** - 12 br. 1. Tc6! osv.

For begynnere:

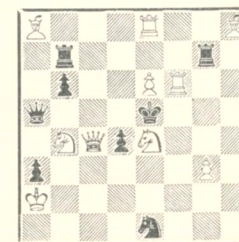
Tematurneringen som vi utlyste i nr. 6-7 har samlet en del oppgaver, men vi håper å få flere. Fristen for innsendelse er satt til 1. januar 1952.

Denne gang skal vi se på en moderne 2 trekkside av det siste slaget, men først skal vi prate litt om hva vi forstår med ordet «forførelse». Når det gjelder oppgaver (problemer) så ligger det i sakens natur at det skal skapes noe som andre skal få visse vanskeligheter med å finne ut av. I oppgavens barndom ble disse vanskeligheter som regel basert på et skjult og overraskende løsningsstrekk. Så oppsto de såkalte «trekkpliktoppgaver» en oppgaveutforming som den dag i dag har sin fulle berettigelse i det den må ansees som den egentlige grunnide for de moderne 2 trekksideer med forspill, mattendringer, forsøksspill og andre forførelsesideer. «Trekkpliktoppgavene» gikk ut på at det i diagramstillingene forelå hvite matter etter et hvert sort trekk, (skinnspeillet) I løsningsspillet måtte hvit oppheve en eller flere av de matter som forelå i stillingen og i løsningsspillet oppsto der nye matter etter de samme sorte trekk. En ser her tydelig at det gjaldt å lokke løseren til å se seg blind på noe som allerede forelå i diagramstillingen og så når han endelig fant løsningen så viste det seg at det var noe helt nytt som oppsto. Det er den samme grunnide som går igjen i alle moderne forførelsestemaer. «Fortsatt Angrep» spekulerer i å forføre løseren til et feil løsningsstrekk, de forskjellige mattendringssideer lokker løseren til å holde fast ved bestem-

te hvite matter som ikke fremkommer i løsningen, og enda verre med de såkalte mellomspilloppgaver, hvor det foruten hvite matter i forspillet kommer nye matter etter et hvit forsøksstrekk og i tredje omgang; i løsningen viser det seg atter en serie hvite matter. I mattforførelsesoppgavene spekulerer forfatterne i å lokke løseren til å benytte et hvit matttrekk som ikke holder o.s.v.

I alle disse forskjellige ideer er det en viss forbindelse mellom oppgavens første (eventuelt mellomste) og siste del. Den ungarske 2 trekk forfatter F. Fleck, har imidlertid nå lansert en ny forførelseside som bryter helt med dette prinsipp. Her er et eksempel:

Nr. 659 F. Fleck.
Tidens krav 1951.

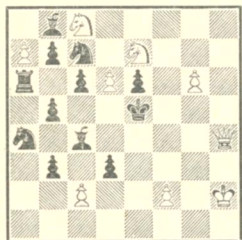
I diagramstillingen finner vi temaspillet: Sort trekker: 1. -, Tgd7. 2. ed7 m. og 1. -, Tbf7. 2. ef7 m. Idéen ligger klart i dagen, og det er derfor med uvilje at løseren blir nødt til å erkjenne at løsningsstrekket er 1. e7! Hermed elimineres nemlig helt det fine sorte spillet som forelå. Imidlertid oppstår det et helt nytt variantspill ved 1. -, Tbe7. 2. D c7 mat og 1. -, Tge7. 2. Tf4 matt.

Forfatteren har med rette døpt denne ide til «Radikalveksling». Noen førstegangsfremstilling av ideen

er Flecks oppgave ikke, men den påpeker idèens muligheter. «Die Schwalbe» har utlyst en tematurnering over idèen med sendinger til C. Schrader, Hamburg 1, Ferdinandstrasse 67, innen 1. desember 1951.

Et omdiskutert problem

I Problemisten nr. 5 - 1949 rettet vi en nokså skarp kritikk mot dansken P. Rasch Nielsen for hans behandling av en oppgave av A. O. Evang i Tidsskrift før Schack nr. 7-8 — 1947 hvor Rasch Nielsen fungerte som dommer. Oppgaven var følgende 3 trekker:

1. Kg3? Sd5!
 1. c3? Lxa7!
 Løsning: d7. (2 d8S)
 1. -, Ld5. 2. Kg3.
 1. -, Sc5. 2. c3.
 1. -, Sc3. 2. Dg5†
 1. -, Sd5. 2. axb8D†

Dette er etter vår mening stor-
 slagne og sjeldsynt kompliserte pro-
 blem ble i all stillhet forbigått av
 dommeren, og dette betegnet vi som
 en grov dommertabbe.

I det svenske Springaren's au-
 gusthefte i år skriver den kjente
 svenske problemist Jan Knöppel:

Å være dommer i problemturner-

inger er en ansvarsfull og ingenlun-
 de lett oppgave. Særlig vanskelig er
 det for en dommer når oppgaver av
 helt forskjellig art konkurrerer med
 hverandre, f.eks. i en 3 trekksturner-
 ing problem i den evige unge matt-
 bildgenreen med moderne kombina-
 sjonsproblem. Å da gi en domsav-
 gjørelse som ikke vil vekke protester
 fra, i det minste noen hold, er nok
 nesten umulig. På den andre siden
 medvirker vel en alminnelig forstå-
 else for dommerens vanskeligheter
 til at en heller ikke da særskildt of-
 te taler om «dommerskandaler» osv.

Et eksempel herpå er imidlertid
 ovenstående oppgave av A. O. Evang
 som til forfatterens og hans norske
 problemistkollegers store sorg og vre-
 de ikke ble tilkjent noen utmerkelse
 i «T. F. S.»s av dansken P. Rasch
 Nielsen avdømte årsturnering 1947.
 Og man kan nok forstå nordmen-
 nenes følelser for problemet er u-
 nektelig en storlagen sak.

Begge hovedvarianter inneholder
 Brunner-Dresdner, og med sorts
 hjelp (1. -, Sb6. 2. d8S, Sc8), avslut-
 tes og trusselen med modellmatt.
 Men i rettfærdighetens navn bør til-
 legges at problemet hverken som
 mattbildproblem eller som logisk
 problem betraktet, er helt plettfritt.

Rene og økonomiske matter inne-
 bærer jo en tillempling på selve
 mattbildene av sjakkproblemet
 to viktigste skjønnhetslover nemlig du-
 alfrihets- og økonomilovene. Derfor
 er det nettopp innen mattbildgenre-
 en særlig forstyrrende om et prob-
 lem bryter med disse skjønnhetslo-
 ver, f. eks. om forfatteren som i det-
 te tilfelle, ikke har kunnet unngå,
 en i forhold til innholdet, relativt
 tung konstruksjon.

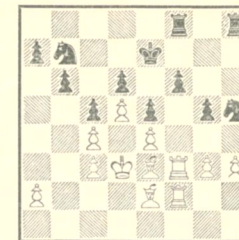
Med hensyn til problemets logis-
 ke innhold så er, til å begynne med,
 begge fremstillinger av Brunner-
 Dresdner som en sier «frie», etter
 som forførelsene pareres gjennom
 direkte forsvar, mens temavarian-
 tenes mattussel pareres gjennom
 linjesperringer. Videre, og dette er
 en virkelig svakhet, strander 1. Kg3?
 Sd5! 2. Dh8? ikke bare på utebliv-
 elsen av blokkaden på e4 men også
 på at S går i mellom på f6. Slutte-
 lig strander 1. d7, likg. 2. c3? ikke
 bare på La7! men også på Sc3 og c5,
 og når hvit forbereder c3 med å
 framtinge 1. -, Sc5 så skjer dette
 med bihensikten å også forhindre
 begge de senere trekk. Selv om dis-
 se etter 1. c3? ikke går p.g.a. 2. Dg5†
 og om altså hvit ved å forhindre
 dem bare kompenserer avstand fra
 c3 i første trekk, så forstyrres idè-
 renheten derav.

Om en tar hensyn til alt dette,
 bør en, i det minste med litt god
 vilje, kunne forstå hvorfor Rasch
 Nielsen i sin dom helt kunne gå for-
 bi Evangs oppgave. Han har hyldet
 Ibsens ord «hva du er, vær fuldt og
 helt, ikke stykkevis og delt», og for-
 trakk enklere, men også «helgjut-
 nare» og i sin art uklanderlige pro-
 blemer. Dermed er ikke sagt at hans
 innstilling var den eneste riktige.»

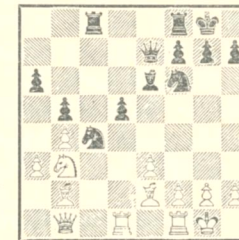
Løserturneringen.

Løsninger til dette heftes 9 origi-
 naloppgaver må innsendes innen 15.
 des. 1951. I neste hefte bringer vi
 løsninger og stilling for heftene 6-
 7 og 8 - 1951.

Fra Marienbad.

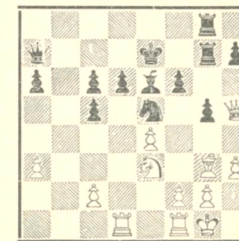

I partiet Pachmann-Balanel etter
 svarts 34. trekk Sa5 - b7. Pachman
 avgjorde nå partiet med 35 Lxg5.
 fxg5. 36 Txf8, Sf4†. 37 Tf2xf4, Txf8.
 38 Txf8, Kxf8. 39 Lg4, Kg7. 40 Lc8,
 Sd8. 41 Kc2, Sf7. 42 Kb3, Sh6. 43 Ka4
 Sg8. 44 Kb5, Sf6. 45 Lf5, Sh5. 46 g4,
 Sf4. 47 Kc6 oppgitt.

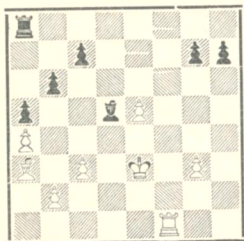

Svart vinner på 7 trekk!

Denne stilling oppsto etter hvits 19.
 trekk Sd4-b3 i partiet Balanel-Pyt-
 lakowski. Fortsettelsen ble: 19-, Se4.
 20 Da1, Dg5. 21 Ld4 (gardere mot
 Sxe3), Lh3. 22 Lf3, Tc6. 23 Kh1, Tg6.
 24 gxh3, Dg1†. 25 Txg1, Sxf2 matt.

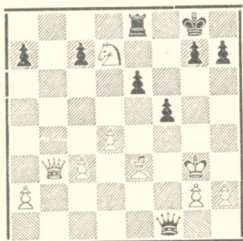

Denne stilling fra partiet Peder- sen—Pytlakowski etter svarts 28. trekk Tb8-g8 ble av dansken ført til vinst med 29 Td2!c4. 30 Tfd1, Dc5 31 Txd6, Dxd6. 32 Txd6, Kxd6. 33 Dd1†, Kc5. 34 f4! gxef. 35 Lf2! (tru- er matt i få trekk), Kb6. 36 Sf5†, K c7. 37 Dd6†, Kb7. 38 Sxg7, Txg7. 39 Dxe6, f3. 40 Dxf6, Txg2†. 41 Kf1, oppgitt.

Fra partiet Foltys—Szabo etter svarts 33. trekk a6-a5. 34.Tf8? (et- ter c4, Lxc4. 35 Tc1 er remisstilling oppstått), Tx f8. 35 Lxf8, Kf7. 36 La3 Lb3! 37 c4, c5. 38 Kd3, Ke6. 39 Kc3, h5! 40 Kxb3, g5. 41 Kc2, h4. 42 gxh4, gxh4. 43 oppgitt.

En morsom remisstilling.

Hvit og svart står materielt likt, men hvit har sikkert en tilsynelat- ende stillingsfordel. Svart i trekket finner en morsom utvei, og hvit må nøye seg med remis.

1 - , De1†. Hvis 2 Kf3, Df1†. 3 Lf2, Dd3†. 4 Le3, Df1†.

Hvis 2 Lf2, De2. 3 Lg1, f4† og hvit

mister sin løper, eller går i fellen og blir matt på g2.

Hvis 2 Kf4, g5†. 3 Kf3, Df1† og svart må få evig sjakk.

Stillingen er hentet fra klubbmes- terskapet i Nodstrand sjakkklubb.

Ann. H. P. Bie.

Ute og hjemme

Interessen for sjakk er stadig sti- gende ute i verden. Det har sikkert aldri vært arrangert så mange tur- neringer som i år. Dessverre er vi enda ikke kommet så langt her i landet at noen klubb eller krets ar- rangerer internasjonal turnering. Men det vil sikkert ha stor betyd- ning for våre spillere, hvis en slik turnering med noen innbudte uten- landske mestere ble arrangert. Når det ikke arrangeres noen, så får de norske spillere ikke den trening som må til for å hevde seg i de internas- jonale turneringer som Fide arran- gerer. Vi må derfor arbeide mot det mål at vi også kan ha en årlig in- ternasjonal turnering.

Østerrike har spilt sin årlige tur- nering til minne om Carl Schlechter med 12 deltakere. Den israelske mes- ter Czerniak seiret med 8 p. Svens- ken Lundin fikk så god plassering som nr. 2. med 6,5 p. foran Grünfeld og Kinzel (Østerrike) Michel (Ar- gentina) Beni (Østerrike) Steiner (USA.) Vidmar (Jugoslavia).

Czerniak spilte ved 1. bord for Pa- lestina i Olympiaden 1939 i Buenos Aires. På grunn av krigen ga han seg til der og kom først heim i 1950. Under oppholdet i Argentina har

han deltatt i mange større turner- inger.

Fra Wien reiste Czerniak til en turnering i Reggio Emilia, Italia, og vant der også.

Spania. I Gijon har det vært en turnering med god deltagelse. Etter sitt gode resultat i New York dro dr. Euwe dit og vant med 8 à 10 p. foran bl. a. Pilnik (Argentina) Ros-

solimo (Frankrike) og Prins (Hol- land).

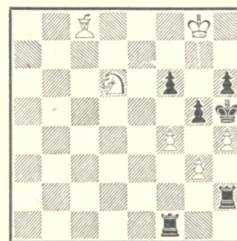
Tyskland. Den årlige turnering i Travemünde hadde 12 deltakere og ble vunnet av Lothar Schmid (Tysk- land med 9 p. Den videre rekkefølge ble: Heinicke (Tyskland) Prins (Hol- land) Pfeiffer, Teschner og Bogol- jubow (Tyskland) Kramer (Holland) Rellstab (Tyskland) Jens Enevold- sen (Danmark).

STUDIER

Bidrag og løsninger som mottas med takknemlighet, sendes Norsk sjakkblad, Drammen.

Nr. 9.

G. M. Kasparin
«Schackmaty»

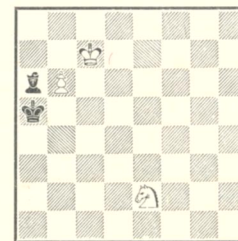

6 + 6 = 12

Hvit trekker og vinner

Nr. 10.

V. Koscek
Chekoslov. Sach. 1934.

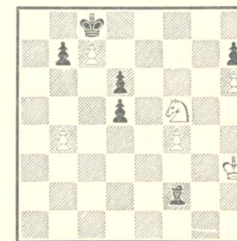

3 + 2 = 5

Hvit trekker og vinner

Nr. 11.

Josè Mungos
2. pr. Argentinske sjakkforb. internasj. turnering 1950.

6 + 6 = 12

Hvit trekker og vinner

Løsning i nr. 10.

Løsning på studier i nr. 8.

Nr. 7 Prokop. 1. b6, Da5†. 2. Ke3, cxb6. 3. Tc7†, Kd8. 4. Ta7, Da7. 5. Th8†, Kc7. 6. Th7†, Kb8. 7. Txa7, K xa7. 8. b5, Kb7. 9. Ke4, Kc7. 10. Kxe5, Kd7. 11. Kd5, og vinner.

Nr. 8 Kling og Horwitz. 1. Da2†, Kh8. 2. Db2† og damen går oppover trappen og i 10 trekk Df6†, Dg7†. 11. Dxd7†. Bondesluttpillet er vunnet for hvit. 11. —, Kxg7. 12. h5, Kh8. 13. Kh6, Kg8. 14. g3! (tempo) og vin- ner. Eller 12. —, Kg8. 13. Kh6, Kh8. 14. g4! og vinner.